

Scrisoare intenție

Dragi colegi,

Sunt membră UNITER în calitate de critic de teatru de la începutul anilor '90 (până la plecarea mea în SUA în 19970.) Am fost reacceptată în 2019, după repatriere.

Doresc să candidez pentru noul Senat cu respect pentru ce s-a construit până acum. Experiența mea adună câteva roluri care ar putea fi de folos: critic de teatru (redactor-șef al Revistei Rinocerul) care a urmărit îndeaproape ce s-a întâmplat pe scenele noastre în ultimul deceniu, dramaturg (cu piesă laureată a Premiului „I.L. Caragiale” al Academiei Române, dar nejucată), doctor în teatru american contemporan și om care a lucrat atât în presa internațională (CBS News), cât și în cea independentă (LiterNet, Cultura) și sectorul cultural de stat (TVR — redacția Teatru). Înțeleg atât extinderea și diversificarea teatrului românesc, cât și vulnerabilitățile lui structurale, care pot fi remediate.

Spre deosebire de alte organizații similare din Europa — care funcționează fie ca sindicate pure de negociere colectivă (cum sunt Equity în Marea Britanie sau SFA în Franța), fie ca rețele de asistență și tranziție profesională (precum cele din Germania) —, UNITER are un statut hibrid, axat pe protecție socială, recunoaștere de breaslă și proiecte culturale. Înțelegerea acestui specific este esențială pentru a nu cere Uniunii ce nu poate face, dar și pentru a folosi la maximum pârgurile pe care le are deja. Sunt deschisă și pentru discuții despre lărgirea organizației.

Candidez din dorința de a contribui la modernizarea UNITER. Întrucât munca în Senat este neremunerată, efortul trebuie concentrat pe direcții clare, delegând execuția unor echipe operative. În cadrul mandatului meu, îmi propun să susțin câteva direcții prioritare:

1. Adaptarea procesului de evaluare pentru Gala Premiilor UNITER la specificul teatrului național

Este notoriu faptul că selecționerii Galelor UNITER nu pot vedea toate sutele de premiere anuale, motiv pentru care selecțiile sunt frecvent fie aleatorii, fie acuzate de favoritism. Multe dintre aceste premiere au loc simultan. Este imposibil ca un grup restrâns de jurați să le vadă pe toate, iar vizionarea înregistrărilor nu are aceeași energie cu cea a unui spectacol viu, introducând un dezavantaj suplimentar pentru producțiile evaluate astfel.

Pentru a asigura o reprezentare echitabilă a tuturor teatrelor din țară și pentru a ne asigura că fiecare premieră este văzută, propun crearea unui sistem hibrid:

- **Jurii regionale de preselecție (hub-uri teritoriale):** Organizarea evaluării inițiale pe 5-6 regiuni geografice (București, Transilvania, Moldova, Dobrogea, Banat, Țara Românească), implicând profesioniști locali pentru stabilirea listelor scurte regionale. Acest lucru elimină acuzațiile de favoritism și necesitatea unor deplasări epuizante prin toată țara în prima fază.

- **Platformă digitală securizată de arhivare și vizionare:** Înregistrarea profesionistă a spectacolelor înscrise și punerea lor la dispoziția membrilor cu drept de vot pe o platformă securizată, pentru a permite consultarea producțiilor din provincie care nu pot fi vizionate live de tot corpul votant.
- **Circuitul Nominalizațiilor (Festivalul UNITER):** Reorganizarea etapei finale prin aducerea spectacolelor nominalizate într-un singur festival-gazdă (prin rotație în București, Cluj, Timișoara, Iași etc.), permițând profesioniștilor și juriului să evalueze producțiile de vârf într-un cadru concentrat.

2. Transparentizarea deciziilor și întărirea standardelor etice

În ultimii ani, presa culturală a adus în atenție diverse controverse legate de acordarea distincțiilor, a indemnizațiilor de merit sau de gestionarea unor cazuri delicate legate de mediul de lucru din teatre. De aceea propun următoarele măsuri:

- Trimiterea unui e-mail către membrii activi care să anunțe întâlnirile Senatului și ordinea de zi, urmat de un mesaj scurt în care să se prezinte ce s-a stabilit (sau publicarea acestor informații direct pe site-ul UNITER).
- Publicarea anuală a modului în care s-au folosit veniturile din timbrul teatral.
- Publicarea criteriilor, procedurilor și proceselor-verbale referitoare la acordarea indemnizațiilor de merit și a ajutoarelor din Fondul Timbrului Teatral, astfel încât fiecare membru al breslei să aibă garanția unui proces echitabil.
- Redactarea și adoptarea unui **Cod de Conduită și Etică al UNITER**, care să stipuleze principii clare privind prevenirea abuzului de putere și a hărțuirii în mediul teatral, pe model european. Este un domeniu sensibil unde bărbații și femeile au deseori poziții diferite, dar e esențial să cădem de acord asupra unor lucruri de bază.

3. Schimb de bune practici și alinierea la modele europene

Mă interesează alinierea teatrului românesc la standardele profesionale internaționale atât în domeniul dramaturgiei originale, cât și în domeniile reprezentate de ceilalți membri ai Senatului:

- **Carta Drepturilor Dramaturgului (Bill of Rights):** Introducerea primei Cărți a Drepturilor Dramaturgului din România — pe model britanic și american —, care să protejeze integritatea textului, să elimine rescrierile neautorizate sau coautoratul abuziv și să garanteze respectarea drepturilor morale ale autorilor. Am deja un draft pe care îl pot pune la dispoziție pentru discuții.
- **Secțiune permanentă de trimitere a textelor pe site-ul fiecărui teatru:** În teatrele din Europa (Germania, Franța, Marea Britanie) și SUA există o practică internațională standard: o secțiune fixă pe site-ul fiecărei instituții, unde orice dramaturg poate trimite un text în format electronic, având garanția că cineva din Secretariatul Literar îl evaluează și garanția primirii unui răspuns în termen de maximum 6 luni (ne interesează, nu ne interesează sau ne interesează cu anumite schimbări). Teatrele de top (cum sunt cele naționale) pot introduce necesitatea unui filtru suplimentar, necesitatea unor premii sau a unor recomandări din partea unor critici, regizori sau

actori cunoscuți din breaslă pentru evaluarea textelor. Senatul UNITER va emite o recomandare oficială de bune practici către toate teatrele de stat din România pentru crearea acestei căsuțe (cu ticketing) pe site-urile proprii.

- **Registrul Național de Piese Noi:** Complementar, UNITER va crea pe propriul site o secțiune centralizată unde autorii români își pot încărca textele nepublicate (însoțite de sinopsis și numărul de personaje) pentru a fi citite direct de regizori și directori de teatru.

4. Implicarea mai strânsă a teatrului independent

Susținerea mai activă și reprezentarea nevoilor creatorilor din sectorul independent (inclusiv a revistelor de profil independente) în deciziile și proiectele Uniunii.

Propunerile mele sunt un punct de plecare pentru un dialog deschis, indiferent de rezultatul alegerilor.

Atașez documentele cerute de regulament. Sunt de acord să publicați pe site informația mea după data de 25 septembrie.

Cu prețuire pentru toți colegii mei,

[Alexandra Ares](#)